

ZAKON O IZBORU ODBORNIKA I POSLANIKA

("Sl. list RCG", br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se izbor i prestanak mandata odbornika u skupštinu opštine, Prestonice i glavnog grada i poslanika u Skupštinu RCG (u daljem tekstu: Skupština Republike) i zaštita biračkog prava.

Član 2.

Građani biraju odbornike i poslanike na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, tajnim glasanjem.

Niko ne može po bilo kom osnovu pozvati građanina na odgovornost zbog glasanja niti od njega tražiti da kaže za koga je glasao ili zašto nije glasao.

Član 3.

U skupštinu opštine, Prestonice i glavnog grada (u daljem tekstu; skupština opštine) bira se 30 odbornika i još po jedan odbornik na svakih 5.000 birača.

Broj odbornika utvrđuje skupština opštine posebnom odlukom najkasnije do dana raspisivanja izbora.

U Skupštinu Republike bira se jedan poslanik na 6.000 birača.

Broj poslanika utvrđuje Skupština Republike posebnom odlukom najkasnije do dana raspisivanja izbora.

Član 4.

Odbornik, odnosno poslanik bira se u izbornoj jedinici na osnovu liste političke stranke (stranačka izborna lista), koalicije političkih stranaka (koaliciona izborna lista), odnosno grupe građana (izborna lista grupe građana) (u daljem tekstu: izborna lista).

Odbornički, odnosno poslanički mandati raspodjeljuju se srazmjerno broju dobijenih glasova.

Član 5.

Mandat odbornika, odnosno poslanika traje četiri godine.

Odbornik, odnosno poslanik opredjeljuje se i glasa po sopstvenom uvjerenju.

Odbornik, odnosno poslanik ne može biti opozvan.

Član 6. ("Sl. list RCG", br. 41/02)

Građani imaju pravo da preko sredstava javnog informisanja budu obaviješteni o izbornim programima i aktivnostima podnosilaca izbornih lista, kao i o kandidatima sa izbornih lista.

Radi ostvarivanja prava građana iz stava 1. ovog člana sredstva javnog informisanja dužna su da dosljedno primjenjuju načela ravnopravnosti svih podnosilaca izbornih lista i kandidata sa tih lista, u skladu sa posebnim zakonom.

Izborna propaganda preko sredstava javnog informisanja i javnih skupova prestaje 24 časova prije dana održavanja izbora.

Član 7.

Organi za sprovođenje izbora su birački odbori i izborne komisije.

Član 8.

Zaštitu biračkog prava obezbjeđuju izborne komisije, Ustavni sud RCG i nadležni sudovi.

Član 9.

Sredstva za sprovođenje izbora obezbjeđuju se u budžetu opštine za izbor odbornika i budžetu Republike za izbor poslanika.

Na radnje, akte, podneske i ostale spise u vezi sa sprovođenjem izbora i prestankom mandata odbornika, odnosno poslanika ne plaća se taksa.

II. BIRAČKO PRAVO

Član 10.

Biračko pravo, u smislu ovog zakona, obuhvata prava građana: da biraju i da budu birani; da kandiduju i da budu kandidovani; da odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama; da kandidatima javno postavljaju pitanja; da budu pravovremeno, istinito, potpuno i objektivno informisani o programima i aktivnostima podnosilaca izbornih lista i o kandidatima sa tih lista, kao i da raspolažu drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom.

Član 11. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Pravo da bira i da bude biran za poslanika ima građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života, koji je poslovno sposoban i koji ima prebivalište na teritoriji Republike najmanje 24 mjeseca prije dana održavanja izbora.

Pravo da bira i da bude biran za odbornika ima građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života, koji je poslovno sposoban, koji ima prebivalište na teritoriji Republike najmanje 24 mjeseca prije dana održavanja izbora i koji ima prebivalište na teritoriji opštine, kao izborne jedinice, najmanje 12 mjeseci prije dana održavanja izbora.

III. IZBORNE JEDINICE

Član 12. ("Sl. list RCG", br. 9/01, 41/02, 45/02)

Izbor odbornika obavlja se u opštini kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

Izbor poslanika obavlja se u Republici kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

U Republici, kao jedinstvenoj izbornoj jedinici, od ukupnog broja poslanika, četiri poslanika bira se na biračkim mjestima određenim posebnom odlukom Skupštine Republike.

IV. RASPISIVANJE IZBORA

Član 13.

Izbore za odbornike i poslanike raspisuje predsjednik Republike Crne Gore (u daljem tekstu: predsjednik Republike).

Odlukom o raspisivanju izbora utvrđuju se rokovi za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom i određuje dan održavanja izbora.

Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u "Sl. listu RCG".

Član 14.

Izbori za odbornike i poslanike održavaju se najkasnije 15 dana prije isteka izbornog perioda odbornika, odnosno poslanika kojima teče mandat.

Od dana raspisivanja izbora do održavanja izbora odbornika odnosno poslanika ne može proteći manje od 60 ni više od 80 dana.

Danom potvrđivanja mandata odbornika, odnosno poslanika novog saziva prestaje mandat odbornika, odnosno poslanika prethodnog saziva.

Potvrđivanje mandata vrši se u roku od 15 dana od dana održavanja izbora.

Član 15.

U slučaju raspuštanja Skupštine Republike ili donošenja odluke o skraćanju mandata Skupštini Republike, predsjednik Republike raspisuje izbore narednog dana od dana njenog raspuštanja, odnosno narednog dana od dana stupanja na snagu odluke o skraćanju mandata.

Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se u slučaju prestanka mandata skupštine opštine ili prestanka mandata odbornika na osnovu odluke skupštine opštine.

Član 16.

Odredbe člana 14. st. 2, 3. i 4. ovog zakona primjenjuju se i kada je Skupština Republike, odnosno skupština opštine raspuštena, odnosno kada je prestao mandat poslanika na osnovu odluke Skupštine Republike ili odbornika na osnovu odluke skupštine opštine.

V. ORGANI ZA SPROVOĐENJE IZBORA

Član 17. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Organi za sprovođenje izbora rade na osnovu zakona.

Za svoj rad organi za sprovođenje izbora odgovaraju organu koji ih je imenovao.

Svi organi i organizacije dužni su da pružaju pomoć organima za sprovođenje izbora i da im dostavljaju podatke potrebne za rad.

Državni organi, organi lokalne samouprave, drugi organi i organizacije dužni su da pružaju stručnu i tehničku pomoć organima za sprovođenje izbora i da im dostavljaju podatke potrebne za rad.

Član 18.

Organi za sprovođenje izbora rade u stalnom sastavu (imenovani članovi), odnosno u proširenom sastavu (opunomoćeni članovi).

Pravo da odredi opunomoćenog člana za rad u organima za sprovođenje izbora ima svaki podnosilac potvrđene i proglašene izborne liste.

Dva ili više podnosilaca izborne liste mogu odrediti zajedničkog opunomoćenog člana za rad u organu za sprovođenje izbora.

Član 19. ("Sl. list RCG", br. 41/02)

Izborne komisije imenuju se nakon konstituisanja novoizabrane skupštine, na vrijeme od četiri godine, a birački odbori imenuju se za svaki izbor odbornika, odnosno poslanika.

Član 20. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Predsjednik, sekretar, imenovani i opunomoćeni članovi organa za sprovođenje izbora i njihovi zamjenici mogu biti samo lica koja imaju biračko pravo.

Član 21.

Organi za sprovođenje izbora odlučuju većinom glasova svojih članova.

Član 22. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Rad organa za sprovođenje izbora je javan.

Članovi organa za sprovođenje izbora i druga lica koja prate rad organa za sprovođenje izbora dužni su da postupaju na osnovu Zakona i pravila koja propisuje Republička izborna komisija.

Kad lica koja prate rad organa za sprovođenje izbora prekrše pravila o održavanju reda na biračkom mjestu ili na drugi način ometaju rad organa za sprovođenje izbora, organ za sprovođenje izbora može ih udaljiti a podatke o tome unosi u zapisnik.

1. Izborne komisije

Član 23.

Izborne komisije su: opštinske i Republička izborna komisija.

Član 24. ("Sl. list RCG", br. 46/02)

Opštinsku izbornu komisiju u stalnom sastavu imenuje skupština opštine na predlog organa skupštine opštine nadležnog za izbor i imenovanje.

Sastav opštinske izborne komisije objavljuje se u "Sl. listu RCG" - opštinski propisi.

Član 25. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Opštinsku izbornu komisiju čine: predsjednik, sekretar i pet članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

U stalni sastav opštinske izborne komisije obavezno se imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova.

Predsjedniku i članovima opštinske izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Presjednika i članove komisije, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti u vršenju poslova i zadataka u komisiji, zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik komisije, njegov zamjenik i sekretar, kao i članovi komisije imenuju se iz reda diplomiranih pravnika, a zamjenici članova komisije imenuju se po pravilu iz reda diplomiranih pravnika.

Član 26.

Opštinska izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav opštinska izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste, u roku od 24 časa od časa donošenja tog zaključka.

Podnosilac izborne liste odrediće svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav opštinske izborne komisije i o tome obavijestiti opštinsku izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimence utvrđuje lica koja postaju njihovi članovi.

Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Član 26a. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

U slučaju da se izbori za izbor odbornika i poslanika sprovede istovremeno, podnosilac potvrđene izborne liste za izbor poslanika ima pravo da odredi svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav opštinskih organa za sprovođenje izbora, iako nije podnosilac liste za izbor odbornika.

Član 27.

Opštinska izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora;
- 2) organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora;
- 3) određuje biračka mjesta za izbor odbornika i poslanika;
- 4) obrazuje biračke odbore i imenuje predsjednika i članove biračkih odbora za izbor odbornika i poslanika;
- 5) utvrđuje broj glasačkih listića za pojedina biračka mjesta, ovjerava ih i zajedno sa ovjerenim izvodom iz biračkog spiska zapisnički ih predaje biračkim odborima;
- 6) ocjenjuje da li su izborne liste za izbor odbornika sastavljene i podnešene u skladu sa ovim zakonom;
- 7) potvrđuje i proglašava izborne liste za izbor odbornika;
- 8) javno objavljuje broj birača u opštini i po biračkim mjestima;
- 9) utvrđuje rezultate izbora odbornika, kao i broj glasova za svaku izbornu listu i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi za izbor odbornika;
- 10) izdaje uvjerenje izabranom odborniku;
- 11) utvrđuje ukupne rezultate glasanja za izbor poslanika na svojoj teritoriji i po svakom biračkom mjestu i o tome dostavlja izvještaj Republičkoj izornoj komisiji;
- 12) javno objavljuje rezultate za izbor odbornika;
- 13) podnosi izvještaj skupštini opštine o rezultatima za izbor odbornika;
- 14) dostavlja podatke o izborima za odbornike organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka, i
- 15) briše se ("Sl. list RCG", br. 14/00).

Član 28.

Opštinska izborna komisija donosi poslovnik o svom radu.

Uslove za rad opštinske izborne komisije obezbjeđuje skupština opštine.

Član 29.

Opštinsku izbornu komisiju u stalnom sastavu imenuje skupština opštine na predlog organa skupštine opštine nadležnog za izbor i imenovanje.

Sastav opštinske izborne komisije objavljuje se u "Sl. listu RCG" - opštinski propisi.

Član 30. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Republičku izbornu komisiju čine: predsjednik, sekretar i devet članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

U stalni sastav Republičke izborne komisije obavezno se imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova.

Predsjedniku i članovima Republičke izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Presjednika i članove komisije, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti u vršenju poslova i zadataka u komisiji, zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik i članovi komisije, njihovi zamjenici i sekretar komisije imenuju se iz reda diplomiranih pravnika.

Član 31.

Republička izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav Republička izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste, u roku od 24 časa od časa podnošenja tog zaključka.

Podnosilac izborne liste odrediće svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav Republičke izborne komisije i o tome obavijestiti Republičku izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja postaju njeni članovi.

Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Član 32.

Republička izborna komisija:

1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona;

- 2) prati primjenu i daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona;
- 3) usklađuje rad opštinskih izbornih komisija i daje uputstva u vezi primjene ovog zakona i vrši nadzor;
- 4) utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal;
- 5) propisuje obrasce za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom;
- 6) propisuje način proglašenja izbornih lista;
- 7) određuje način rukovanja i čuvanja izbornog materijala;
- 8) ocjenjuje da li su izborne liste za poslanike sastavljene i podešene u skladu sa ovim zakonom;
- 9) donosi rješenje o proglašenju izbornih lista za poslanike;
- 10) javno objavljuje broj birača u cjelini, po opštinama i po biračkim mjestima;
- 11) utvrđuje rezultate izbora za poslanike, kao i broj glasova za svaku izbornu listu i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi za izbor poslanika;
- 12) javno objavljuje ukupne rezultate za izbor poslanika i po svakom biračkom mjestu u Republici;
- 13) podnosi izvještaj Skupštini Republike o rezultatima za izbor poslanika;
- 14) izdaje uvjerenje izabranom poslaniku;
- 15) dostavlja podatke o izborima za poslanike organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka, i
- 16) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom.

Član 33.

Republička izborna komisija će preuzeti nadležnost opštinske izborne komisije u slučaju da ova ne vrši svoje obaveze u odnosu na izbor poslanika u skladu sa ovim zakonom.

Član 34.

Republička izborna komisija donosi poslovnik o svom radu.

Uslove za rad Republičke izborne komisije obezbjeđuje Skupština Republike.

2. Birački odbor

Član 35. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Birački odbor čine: predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

U stalni sastav biračkog odbora obavezno se imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova.

Predsjednik i članovi biračkog odbora u stalnom sastavu imaju zamjenike.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Presjednika i članove biračkog odbora, kao i opunomoćene predstavnike podnosilaca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti u vršenju poslova i zadataka biračkog odbora, zamjenjuju njihovi zamjenici.

Birački odbor imenuje se za svako biračko mjesto, najkasnije 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Rješenje o imenovanju biračkih odbora opštinska izborna komisija dostavlja svim podnosiocima potvrđenih izbornih lista, u roku od 48 časova od dana donošenja rješenja.

Član 36.

Opštinska izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav biračkog odbora.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav biračkog odbora opštinska izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste, u roku od 24 časa od časa određivanja biračkog mjesta.

Podnosilac izborne liste odrediće svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav biračkog odbora i o tome obavijestiti opštinsku izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja ulaze u prošireni sastav biračkog odbora.

Opunomoćeni predstavnik učestvuju u radu i punovažno odlučuju 5 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Član 37.

Birački odbor neposredno sprovodi glasanje na biračkom mjestu.

Birački odbor se stara o održavanju reda na biračkom mjestu za vrijeme glasanja.

Birački odbor određuje, iz reda svojih članova, dva povjerenika za glasanje van biračkog mjesta.

Bliža pravila o radu biračkih odbora uređuje Republička izborna komisija.

VI. PREDLAGANJE I UTVRĐIVANJE BIRAČKIH LISTA

1. Kandidatura

Član 38.

Političke stranke registrovane u Republici Crnoj Gori, posebno ili kao koalicija, kao i grupe građana predlažu kandidate za svoju izbornu listu, na osnovu određenog broja potpisa birača.

Političke stranke predlažu izborne liste pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 39. ("Sl. list RCG", br. 46/02)

Jedno lice može biti kandidat za odbornika samo na jednoj izornoj listi i samo u jednoj izornoj jedinici.

Jedno lice može biti kandidat za poslanika samo na jednoj izornoj listi.

Na jednoj izornoj listi može biti najmanje 2/3, a najviše onoliko kandidata koliko se bira.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, na izornoj listi grupe građana ili izornoj listi političke stranke koja predstavlja Albance u Crnoj Gori, može biti najmanje 1/3, a najviše onoliko kandidata koliko se bira.

Podnosilac izborne liste određuje redosljed kandidata na listi.

Član 40.

Podnosilac izborne liste može povući listu najkasnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste.

Povlačenjem izborne liste prestaje funkcija opunomoćenog predstavnika podnosioca liste u svim organima za sprovođenje izbora, kao i sva prava koja mu u tom svojstvu, po odredbama ovog zakona pripadaju.

Kandidat može odustati od kandidature do dana donošenja rješenja o proglašenju izborne liste.

Član 41.

Ako po donošenju rješenja o proglašenju izborne liste kandidat pravosnažnom sudskom odlukom bude lišen poslovne sposobnosti, izgubi crnogorsko, odnosno jugoslovensko državljanstvo, odustane od kandidature, odnosno ako nastupinjegova smrt podnosilac izborne liste gubi pravo da predloži novog kandidata.

Položaj na izornoj listi kandidata iz stava 1. ovog člana zauzima kandidat koji je po redosljedu sledeći na izornoj listi.

2. Naziv, utvrđivanje i proglašenje izborne liste

Član 42.

Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke stranke koja podnosi listu.

Ako dvije ili više političkih stranaka podnesu zajedničku izbornu listu, naziv i druga prava i obaveze podnosioca koalicione izborne liste određuju se sporazumom koji se istovremeno sa koalicionom izbornom listom dostavlja nadležnoj izbornoj komisiji.

Uz naziv izborne liste grupe građana podnosilac određuje i bližu oznaku te liste.

Uz naziv liste iz stava 1. i 3. ovog člana podnosilac liste može uključiti i ime i prezime nosioca te liste, uz njihovu pismenu saglasnost.

Član 43.

Izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika utvrđena je ako je svojim potpisima podrži najmanje 1% birača od broja birača u izbornoj jedinici, računajući prema podacima o broju birača sa izbora koji su prethodili odluci za raspisivanje izbora, bez obzira da li se radi o izborima za predsjednika Republike ili o izborima za Skupštinu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, za političke stranke ili grupe građana koje predstavljaju Albance u Crnoj Gori, izborna lista za izbor odbornika utvrđena je ako je svojim potpisima podrži najmanje 200 birača, odnosno za izbor poslanika utvrđena je ako je svojim potpisom podrži najmanje 1.000 birača.

Birači koji potpisuju liste za izbor odbornika moraju imati prebivalište na teritoriji odnosne opštine.

Birači koji potpisuju liste za izbor poslanika moraju imati prebivalište na teritoriji Republike.

Republička izborna komisija propisuje sadržaj i oblik obrasca za potpis birača iz stava 1. i 2. ovog člana.

Član 44.

Birač može, svojim potpisom, podržati samo jednu izbornu listu za izbor odbornika i samo jednu izbornu listu za izbor poslanika.

Član 45.

Briše se. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Član 46.

Izborna lista za izbor odbornika dostavlja se opštinskoj izbornoj komisiji, a za izbor poslanika Republičkoj izbornoj komisiji najranije 20 dana od dana raspisivanja izbora, a najkasnije 25 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Uz izbornu listu, izbornoj komisiji se dostavlja i sledeća dokumentacija:

- 1) pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu;
- 2) potvrda o biračkom pravu za svakog kandidata sa izborne liste;
- 3) potvrda o prebivalištu svakog kandidata;

- 4) spisak sa potpisima birača koji podržavaju izbornu listu;
- 5) pisana saglasnost o prihvatanju nosioca liste, ako je to uključeno u naziv liste.
- 6) odluka nadležnog organa političke stranke kojom je verifikovao izbornu listu.

Izborna lista sa dokumentacijom dostavlja se neposredno nadležnoj komisiji.

Član 47.

Nadležna izborna komisija, odmah po prijemu izborne liste, utvrđuje da li je lista podnešena u određenom roku i da li je sastavljena u skladu sa ovim zakonom.

Ako nadležna izborna komisija utvrdi da izborna lista nije podnešena blagovremeno, donijeće rješenje o odbacivanju izborne liste.

Ako nadležna izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži određene nedostatke donijeće, u roku od 48 časova od prijema izborne liste, zaključak kojim se podnosiocu liste nalaže da, najkasnije u roku od 48 časova od dostavljanja zaključka, otkloni te nedostatke. Tim zaključkom se podnosiocu ukazuje na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka.

Ako nadležna izborna komisija utvrdi da nedostaci izborne liste nijesu otklonjeni ili nijesu otklonjeni u predviđenom roku donijeće, u narednih 24 časa, rješenje kojim se odbija proglašenje te izborne liste.

Član 48.

Ako nadležna izborna komisija utvrdi da podnešene izborne liste nemaju nedostataka ili da su utvrđeni nedostaci otklonjeni rješenjem utvrđuje i proglašava izbornu listu.

Rješenje iz stava 1. ovog člana se bez odlaganja, dostavlja podnosiocu izborne liste.

Član 48a. ("Sl. list RCG", br. 9/01)

Potvrđene i proglašene izborne liste ravnopravno učestvuju na svim biračkim mjestima u Republici kao jedinstvenoj izornoj jedinici, u skladu sa ovim zakonom.

3. Zbirna izborna lista

Član 49.

Nakon potvrđivanja i proglašenja podnešenih izbornih lista, nadležna izborna komisija utvrđuje zbirnu izbornu listu, koja sadrži sve izborne liste sa imenima svih kandidata.

Redosljed na zbirnoj izornoj listi utvrđuje predsjednik izborne komisije žrijebom, u prisustvu ovlašćenih predstavnika podnosilaca potvrđenih izbornih lista.

Zbirnu izbornu listu nadležna izborna komisija javno objavljuje, najkasnije 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

VII PREDSTAVLJANJE PODNOSILACA IZBORNIH LISTA I KANDIDATA SA IZBORNIM LISTAMA ("Sl. list RCG", br. 46/02)

Član 50

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da u javnim glasilima, u okviru istih dnevnih termina, odnosno rubrika, ravnopravno obavještavaju građane o svojim programima i aktivnostima.

Za predstavljanje izbornih lista ne može se koristiti imovina (novac, tehnička sredstva, oprema i sl.) državnih organa, javnih preduzeća, javnih ustanova i fondova i Privredne komore Crne Gore.

Član 51

Radio-televizija Crne Gore obavezna je da, od dana raspisivanja izbora do završetka izborne propagande, u okviru političko-informativnog programa, čija je čujnost i vidljivost obezbijeđena na cijeloj teritoriji Republike, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijedi predstavljanje podnosilaca izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje izbornog programa.

Javnom preduzeću iz stava 1 ovog člana nije dozvoljeno da, pod bilo kojim uslovima, omogući iznošenje i obrazlaganje izbornog programa podnosilaca izbornih lista u komercijalnom, zabavnom ili drugom programu koji nije političko-informativni.

Član 52

Novinsko javno preduzeće "Pobjeda" obavezno je da, od dana raspisivanja izbora do završetka izborne propagande, preko svog dnevnog glasila, obezbijedi isti prostor, odnosno rubrike i ravnopravne uslove za predstavljanje podnosilaca izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje izbornog programa.

Član 53

Radio-televizija Crne Gore obavezna je da, u toku izborne propagande, besplatno, na način i pod uslovima kojima se obezbjeđuje ravnopravan položaj, oglasi najavu svih promotivnih skupova podnosilaca izbornih lista za izbor poslanika, odnosno odbornika.

Novinsko javno preduzeće "Pobjeda" obavezno je da, u toku izborne propagande, besplatno i pod uslovima predviđenim u stavu 1 ovog člana, oglašava najave svih promotivnih skupova podnosilaca izbornih lista za izbor poslanika, odnosno odbornika.

Član 54

Sredstva javnog informisanja koja, uz naknadu, objavljuju oglase podnosilaca izbornih lista kojima se propagiraju izbori, izborni programi i kandidati, dužna su da, na tom oglasu, istaknu oznaku "plaćeni izborni oglas".

Član 55

Odluku o pravilima o predstavljanju političkih stranaka u predizbornoj kampanji

donosi Skupština Republike, najkasnije 30 dana prije isteka posljednjeg roka kada se moraju raspisati izbori, odnosno narednog dana od dana kada se Skupština raspusti, odnosno kada donese odluku o skraćenju mandata.

Član 56

Urednici i voditelji političko-informativnih i specijalizovanih emisija obavezni su da, u toku izborne propagande, nezavisno i objektivno predstavljaju sve kandidate, a voditelji emisija moraju imati nepristrasan odnos prema svim zastupljenim političkim, socijalnim i etničko-kulturnim programima.

Urednici iz stava 1 ovog člana, sporazumno sa podnosiocima izbornih lista, utvrđuju program njihovog predstavljanja, u skladu sa zakonom i programsko uređivačkim kriterijumima.

U skladu sa stavom 1 ovog člana, a na osnovu člana 6 stav 2 ovog zakona, obavezno se organizuju emisije kojima se obezbjeđuje javno sučeljavanje izbornih programa podnosilaca izbornih lista i kandidata sa tih lista.

Član 57

Ravnopravne uslove za predstavljanje svih podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista dužna su da obezbijede, u skladu sa ovim zakonom, i sva druga sredstva javnog informisanja čiji su osnivači Republika, glavni grad, Prestonica i opština.

Sredstva javnog informisanja iz stava 1 ovog člana, uz učešće predstavnika osnivača i podnosilaca izbornih lista, utvrđuju bliža pravila za predstavljanje podnosilaca izbornih lista, izbornih programa i kandidata sa izbornih lista.

Član 58

Podnosioci izbornih lista i kandidati sa tih lista imaju pravo da, za vrijeme izborne propagande, pod ravnopravnim uslovima, organizuju konferencije i druge javne skupove na kojima se predstavljaju i propagiraju izborni programi, izborne liste i kandidati sa tih lista, u skladu sa propisima o javnom redu i miru.

Član 59

Sredstva javnog informisanja čiji su osnivači Republika, glavni grad, Prestonica i opština dužna su da, u skladu sa materijalnim i tehničkim mogućnostima, za vrijeme izborne propagande i pod ravnopravnim uslovima, obavještavaju o aktivnostima podnosilaca izbornih lista sa svih konferencija i drugih javnih skupova na kojima se predstavljaju programi i kandidati podnosilaca lista za izbor poslanika.

Podnosioci izbornih lista i sredstva javnog informisanja iz stava 1 ovog člana sporazumno utvrđuju način i uslove izvještavanja sa javnog skupa, kao i rokove u kojima podnosioci izbornih lista obavještavaju sredstva javnog informisanja o održavanju javnog skupa.

Član 60

Podnosioci izbornih lista i kandidati sa izbornih lista imaju pravo da, za vrijeme

izborne propagande, pripremaju izborne plakate, oglase, fotografije, letke, spotove i sl. i da ih javno, bez posebnog odobrenja, izlažu i postavljaju na javnim mjestima koja odredi nadležni organ opštine.

Član 61

Izborna propaganda koja se organizuje preko uređaja zvučnog oglašavanja sprovodi se u vrijeme i na način kojim se obezbjeđuju da se ne ugrožava pravo građana na lični mir, u skladu sa propisima o javnom redu i miru.

Član 62

Sredstva javnog informisanja, za vrijeme izborne propagande, dužna su objaviti nalaze nadležnih državnih organa kojima se konstatuje da je određeno javno glasilo povrijedilo principe jednakosti, ravnopravnosti i objektivnosti obavještanja građana o programima i kandidatima političkih stranaka i drugih podnosilaca izbornih lista.

Član 63

U toku sedam dana prije dana održavanja izbora zabranjeno je u sredstvima javnog informisanja objavljivati rezultate javnih anketa, istraživanja i analiza u vezi sa raspoloženjem biračkog tijela u pogledu procjene rezultata izbora.

Na dan izbora, prije otvaranja biračkih mjesta, zabranjeno je objavljivanje prethodnih rezultata ili procjena rezultata izbora.

Član 64

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se i na sredstva javnog informisanja čiji su osnivači pravna i fizička lica i koja svoju djelatnost vrše u skladu sa odredbama Zakona o javnom informisanju.

VII. SPROVOĐENJE IZBORA

1. Biračka mjesta

Član 65. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Glasanje za izbor odbornika, odnosno poslanika obavlja se na biračkom mjestu.

Biračka mjesta određuje opštinska izborna komisija, na predlog organa nadležnog za vođenje biračkog spiska, najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Biračko mjesto mora da ima dovoljno prostora da svi članovi biračkog odbora mogu nesmetano i u svakom trenutku imati uvid i pristup biračkim kutijama i biračkom materijalu.

Opštinska izborna komisija, najkasnije 10 dana prije dana održavanja izbora, oglašava koja su biračka mjesta određena i koji će birači glasati na pojedinom biračkom mjestu.

Član 66. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Biračko mjesto određuje se za glasanje najviše do hiljadu birača.

Bliža pravila u vezi sa biračkim mjestom utvrđuje Republička izborna komisija.

Član 67. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Birač glasa na biračkom mjestu na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska.

Obaveza iz stava 1. ovog člana odnosi se i na birače koji se nalaze na odsluženju vojnog roka, odnosno koji izvršavaju obavezu u jedinicama ili ustanovama Vojske Jugoslavije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana birač može, putem pisma, glasati i van biračkog mjesta na kome je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Način glasanja van biračkog mjesta, kao i broj birača koji su na taj način ostvarili svoje biračko pravo unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Bliža pravila o glasanju putem pisma utvrdiće Republička izborna komisija.

Član 68. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Organ lokalne samouprave nadležan za biračke spiskove dostavlja obavještenje o izborima biračima, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

Organ lokalne samouprave iz stava 1. ovog člana dostavljanje obavještenja o izborima biračima vrši putem dostave na adresu stanovanja.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži: dan i vrijeme održavanja izbora, broj i adresu biračkog mjesta na kome se glasa i broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska.

Član 68a. ("Sl. list RCG", br. 9/01)

Na biračkim mjestima koristi se nevidljivo mastilo - sprej i optički čitač spreja.

Biraču koji odbije test sa nevidljivim mastilom-sprejom, birački odbor neće dozvoliti da glasa.

Način korišćenja spreja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Republička izborna komisija.

Član 69. ("Sl. list RCG", br. 41/02, 46/02)

Svaki birač glasa lično.

Birač u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput.

Glasa se na ovjerenom glasačkom listiću.

Birač svojeručnim potpisom potvrđuje preuzimanje glasačkog listića u posebnu knjigu birača, čiju sadržinu utvrđuje Republička izborna komisija.

Niko ne smije doći na biračko mjesto naoružan ili sa opasnim oruđem.

Na biračkom mjestu i na 50 metara od biračkog mjesta zabranjeno je isticanje simbola političkih stranaka i drugog propagandnog materijala, kojima se može uticati na opredjeljenje birača.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz stava 1 do 6 ovog člana, birački odbor se može raspustiti. U slučaju raspuštanja biračkog odbora, glasanje se na tom biračkom mjestu ponavlja.

Članu biračkog odbora koji vrši identifikaciju birača, kao i ostalim članovima biračkog odbora zabranjuje se da, u bilo kojoj formi, a posebno glasnim obraćanjem saopšti ime i prezime birača, kao i njegov redni broj na biračkom spisku.

Član 69a

Glasanje je tajno. ("Sl. list RCG", br. 41/02)

Ukoliko birački odbor ne uredi biračko mjesto na način kojim se obezbjeđuje tajnost glasanja (paravan kabina), birački odbor se raspušta, a glasanje se na tom biračkom mjestu ponavlja.

Birač popunjava glasački listić isključivo u prostoru koji je za to namijenjen (paravan, kabina), tako da niko ne može vidjeti kako je glasao.

Ukoliko birač povrijedi tajnost glasanja na način što glasa javno izvan prostora određenog za glasanje ili, ako nakon glasanja u prostoru koji je za to namijenjen, javno pokaže glasački listić biračkom odboru tako da se vidi za koga je glasao, predsjednik biračkog odbora na osnovu prethodne odluke biračkog odbora, dužan je da u prisustvu biračkog odbora, nakon odvajanja kontrolnog kupona, takav glasački listić učini nevažećim na način što će ga precrtati, spakovati ga u poseban koverat i ubaciti ga u glasačku kutiju umjesto birača.

Način glasanja iz stava 4 ovog člana predsjednik biračkog odbora unosi u zapisnik.

Bliža uputstva o mjerama kojima se obezbjeđuje tajnost glasanja utvrđuje Republička izborna komisija.

Član 70. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Biračka mjesta u izornoj jedinici otvaraju se u 8,00 časova, a zatvaraju se u 21,00 časova. U toku ovog vremena biračko mjesto mora biti neprekidno otvoreno.

Biračima koji su se zatekli na biračkom mjestu u trenutku zatvaranja biračkog mjesta omogućiće se da glasaju, s tim što birački odbor prethodno utvrđuju broj i identitet tih birača.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz stava 1. i 2. ovog člana, birački odbor se raspušta i glasanje na tom biračkom mjestu ponavlja.

Član 71. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Ako se na biračkom mjestu naruši red, birački odbor može prekinuti glasanje dok se red ne uspostavi. Razlozi i trajanje prekida glasanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Pripadniku policije i drugom uniformisanom licu nije dozvoljen pristup biračkom mjestu dok traje glasanje.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, predsjednik biračkog odbora, na osnovu prethodne saglasnosti biračkog odbora, može pozvati pripadnika policije na dužnosti na biračko mjesto, ako je na tom biračkom mjestu narušen red i mir.

Ako je glasanje prekinuto duže od jednog časa, produžava se onoliko vremena koliko je prekid trajao.

Član 71a ("Sl. list RCG", br. 42/02, 46/02)

U prostoriji za glasanje zabranjena je upotreba telefona, mobilnih telefona i pejdžera.

Članovima biračkog odbora i licima koja prate rad organa za sprovođenje izbora za vrijeme glasanja zabranjeno je na biračkom mjestu vođenje bilo kakve evidencije o biračima koji su glasali, kao i korišćenje kopije biračkog spiska ili bilo koje druge pomoćne evidencije o biračima.

Ako član biračkog odbora ili lice koje prati rad organa za sprovođenje izbora postupi suprotno stavu 1 i 2 ovog člana, predsjednik biračkog odbora će ga upozoriti, a ako lice i dalje nastavi da ometa rad, predsjednik biračkog odbora na osnovu prethodne odluke biračkog odbora će ga udaljiti, što će konstatovati u zapisnik o radu biračkog odbora. Ukoliko je iz prostorije udaljen član biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora je dužan da, za dalji rad, omogući prisustvo njegovog zamjenika".

Član 72.

Dok je biračko mjesto otvoreno i traje glasanje na biračkom mjestu moraju biti prisutni svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici.

Za svako biračko mjesto obezbijediće se posebna prostorija u kojoj je moguće obezbijediti tajnost glasanja.

Na biračkom mjestu može biti prisutan istovremeno samo onoliki broj birača koliko biračkih kabina postoji na biračkom mjestu.

Zabranjeno je zadržavanje na biračkom mjestu svih lica koja nemaju prava i dužnosti u vezi sa sprovođenjem izbora, utvrđene ovim zakonom.

Zbog povrede pravila sadržanih u st. 1. do 4. ovog člana može podnijeti prigovor opštinskoj izbornoj komisiji, koja odlučuje da li će se glasanje na tom biračkom mjestu ponoviti.

2. Izborni materijal

Član 73. ("Sl. list RCG", br. 17/98)

Glasački listić sadrži:

- 1) oznaku izborne jedinice;
- 2) redni broj koji se stavlja ispred izborne liste;
- 3) naziv izbornih lista prema redosljedu utvrđenom na zbirnoj izbornoj listi;
- 4) napomenu da se glasa samo za jednu izbornu listu, zaokruživanjem rednog broja ispred naziva te liste, odnosno zaokruživanjem naziva liste ili imena i prezimena nosioca liste.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana, glasački listić na poleđini u gornjem desnom uglu sadrži naziv opštine, naziv biračkog mjesta, oznaku za broj biračkog mjesta i pečat biračkog odbora koji sadrži naziv i broj biračkog mjesta.

Član 73a. ("Sl. list RCG", br. 14/00, 18/00, 46/02)

Glasački listić štampa se tako da ima dva dijela, i to kontrolni kupon, odnosno odrezak glasačkog listića na kojem se nalazi jedinstveni serijski broj i glasački listić.

Jedinstveni serijski broj ne smije biti odštampan na glasačkom listiću.

Kontrolni kupon, odnosno odrezak glasačkog listića i glasački listić odvojeni su perforacijom.

Raspon serijskih brojeva na kontrolnom kuponu odgovara broju birača upisanih u birački spisak, s tim što se broj glasačkih listića po redosledu serijskih brojeva na kontrolnom kuponu određuje za svako biračko mjesto u određenoj izbornoj jedinici.

Kontrolni kupon glasačkog listića štampa se, po širini, najviše do jedne polovine širine glasačkog listića.

Republička izborna komisija će, u okviru jedinstvenih standarda za izborni materijal, utvrditi debljinu (gramažu) papira glasačkog listića da bi se obezbijedila tajnost glasanja.

Član 74. ("Sl. list RCG", br. 17/98, 14/00)

Nadležna izborna komisija bliže propisuje oblik i izgled glasačkih listića, način, mjesto i kontrolu štampanja i distribuciju glasačkih listića, kao i uništavanje matrica.

Nadležna izborna komisija utvrđuje broj glasačkih listića koji mora biti istovjetan broju birača upisanih u birački spisak, kao i broj rezervnih glasačkih listića.

Broj rezervnih glasačkih listića utvrđuje se najviše od 3% od ukupnog broja birača u odgovarajućoj izbornoj jedinici.

Serijski broj na kontrolnim kuponima rezervnih glasačkih listića određuje se u rasponu od prvog narednog serijskog broja iza ukupnog broja birača u odgovarajućoj izbornoj jedinici do serijskog broja koji je identičan zbiru ukupnog broja birača i broja rezervnih glasačkih listića u odgovarajućoj izbornoj jedinici.

Republička izborna komisija utvrđuje boju glasačkih listića za izbor odbornika,

odnosno poslanika.

Glasačke listiće za izbor odbornika ovjerava svojim pečatom opštinska izborna komisija, a glasačke listiće za izbor poslanika Republička izborna komisija.

Član 75. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Opštinska izborna komisija je dužna da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a naročito: potreban broj glasačkih listića, zbirne izborne liste, izvod iz biračkog spiska, posebne i službene koverta za glasanje, kao i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Izborni materijal od opštinske izborne komisije preuzima birački odbor, najkasnije 48 časova prije dana održavanja izbora.

Nadležni opštinski organ stara se o uređivanju biračkih mjesta i priprema za svaki birački odbor potreban broj glasačkih kutija sa priborom za pečaćenje i priborom za glasanje.

Na dan izbora, prije početka glasanja, birački odbor utvrđuje da li je pripremljeni izborni materijal za to biračko mjesto potpun i u ispravnom stanju, da li je biračko mjesto uređeno na način kojim se obezbjeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može početi, što unosi u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član 76.

Zbirna izborna lista, s nazivima izbornih lista i imenima svih kandidata, za vrijeme glasanja mora biti vidno istaknuta na biračkom mjestu.

Sadržaj i oblik, kao i način isticanja zbirne izborne liste propisuje Republička izborna komisija.

Član 77. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Predstavnici podnosioca izbornih lista i kandidati za odbornike i poslanika imaju pravo uvida u izborni materijal, a naročito u izvode iz biračkih spiskova, zapisnike biračkog odbora, zapisnike izbornih komisija i glasačke listiće. Uvid se vrši u službenim prostorijama izborne komisije, ako i kod organa kod kojih se izborni materijal nalazi.

Otvaranjem omota sa izbornim materijalom i otvaranje koverti sa glasačkim listićima vrši opštinska izborna komisija u stalnom sastavu, u prisustvu ovlašćenog predstavnika podnosioca zahtjeva za uvid u izborni materijal.

Nakon izvršenog uvida u izborni materijal, izborni materijal se pakuje i pečatira na način utvrđen u članu 91. ovog zakona.

Na zahtjev podnosioca izborne liste organi kod kojih se nalazi izborni materijal dužni su da odobre njegovo fotokopiranje o trošku podnosioca zahtjeva.

Uvid u izborni materijal može se obaviti u roku od pet dana od dana održavanja izbora.

Uvid u izborni materijal i njegovo fotokopiranje, nakon isteka roka iz stava 5. ovog člana, može podnijeti parlamentarna stranka na osnovu podnijetog zahtjeva.

Član 78. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Izborni materijal čuva se najmanje 4 godine.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, glasački listići se čuvaju 90 dana, odnosno do okončanja postupka o povredi prava u toku izbora.

Republička izborna komisija propisuje način čuvanja i korišćenja izbornog materijala.

Član 78a. ("Sl. list RCG", br. 14/00, 18/00)

Prije otvaranja biračkog mjesta, birački odbor žrijebom određuje člana biračkog odbora u stalnom sastavu koji, u prisustvu ostalih članova biračkog odbora, vrši vidno oštećenje pečata biračkog odbora, na način što zarezuje ili sagorijeva plamenom gumenu matricu pečata, kojim se glasački listići na poleđini, na zato određenom mjestu, pečatiraju neposredno prije predaje glasačkog listića biraču.

Člana biračkog odbora u stalnom sastavu, koji vrši pečatiranje glasačkih listića, određuje birački odbor žrijebom.

Oštećeni pečat biračkog odbora ne stavlja se na kontrolni kupon glasačkog listića.

Glasački listići obavezno su složeni prema redosljedu serijskih brojeva na kontrolnom kuponu i prema tom redosljedu izdaju se biračima prilikom glasanja.

3. Glasanje

Član 79. ("Sl. list RCG", br. 14/00, 41/02, 46/02)

Glasačka kutija mora biti prozirna.

Birački odbor provjerava glasačku kutiju u prisustvu birača koji prvi dođe na biračko mjesto. Rezultat kontrole upisuje se u kontrolni list koji potpisuju članovi biračkog odbora i birač koji je prvi došao na biračko mjesto.

U glasačku kutiju ubacuje se kontrolni list, a zatim se ona u prisustvu prvog birača pečati, što se unosi u zapisnik o radu biračkog odbora.

Po otvaranju glasačke kutije najprije se provjerava da li u njoj postoji kontrolni list. Ako u glasačkoj kutiji nema kontrolnog lista birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja.

Obrazac kontrolnog lista propisuje Republička izborna komisija.

Član 80. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Birač saopštava biračkom odboru svoje ime i prezime, a ličnom kartom, pasošem ili vozačkom dozvolom, ukoliko sadrže matični broj ili broj lične karte, dokazuje svoj identitet.

Birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu.

Predsjednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, objašnjava mu način glasanja i predaje glasački listić.

Član 81.

Članovi biračkog odbora ne smiju ni na koji način uticati na odluku birača.

Članovi biračkog odbora dužni su da biraču, na njegov zahtjev, ponovo objasne način glasanja.

Članovi biračkog odbora dužni su, naročito, da paze da niko ne ometa birača prilikom popunjavanja glasačkog listića i da u potpunosti bude obezbijeđena tajnost glasanja.

Ako je u toku glasanja povrijeđeno neko pravilo iz stava 1. do 3. ovog člana, birački odbor se raspušta, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja.

Član 82.

Birač može glasati samo za jednu izbornu listu sa glasačkog listića.

Glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred naziva izborne liste za koju se glasa, odnosno zaokruživanjem naziva liste ili imena i prezimena nosioca liste.

Birač sam presavija popunjeni glasački listić tako da se ne vidi kako je glasao, a da pri tom ostane slobodan kontrolni kupon, nakon čega, držeći u ruci presavijeni glasački listić, odlazi do glasačke kutije i omogućava žrijebom određenom članu biračkog odbora, a u slučaju potrebe, članu koga odredi birački odbor, da na perforiranom mjestu odvoji kontrolni kupon, od glasačkog listića. Birač potom stavlja glasački listić u odgovarajuću glasačku kutiju i napušta biračko mjesto.

Član biračkog odbora iz stava 3. ovog člana obavezan je da odvojene kontrolne kupone slaže po redosljedu serijskih brojeva i da ih čuva na način propisan pravilima koje donosi republička izborna komisija.

Član 83. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Od dana sastavljanja ovjerenog izvoda iz biračkog spiska za svako biračko mjesto, do dana održavanja izbora, kao i na dan izbora, ne mogu se vršiti nikakve promjene u izvodima iz biračkih spiskova.

Ako se postupi suprotno odredbi stava 1. ovog člana, birački odbor se raspušta i glasanje na tom biračkom mjestu ponavlja.

Član 84. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Birač koji nije u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasa (slijepo, invalidno ili nepismeno lice) ima pravo da povede lice koje će umjesto njega, na način koji mu ono odredi, ispuniti listić, odnosno obaviti glasanje.

Glasanje za birača iz stava ovog člana ne može obaviti član biračkog odbora, ni

oponumaćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Naćin glasanja iz stava 1. ovog ćlana unosi se u zapisnik.

Ćlan 85.

Birać koji nije u mogućnosti da glasa na biraćkom mjestu (nemoćno ili sprijećeno lice), a Źeli da glasa obavijestiće o tome biraćki odbor. Biraćki odbor će preko svog povjerenika za glasanje, putem pisma, omogućiti takvom licu da glasa, na naćin kojim se obezbjeđuje nepovredivost i tajnost glasanja.

Pošto je obaviješten o nemogućnosti biraća da glasa na biraćkom mjestu, biraćki odbor će, preko povjerenika za glasanje putem pisma, dostaviti biraću u službenoj koverti ovjereni glasaćki listić, zbirnu izbornu listu i poseban koverat za popunjeni glasaćki listić.

Pošto birać glasa, zatvara glasaćki listić u poseban koverat koji povjerenik pred njim pećati Źigom na pećatnom vosku. Potom se zatvoreni koverat u kojem se nalazi glasaćki listić stavlja u službeni koverat koji povjerenik pred biraćem pećati.

Povjerenik predaje biraćkom odboru službeni koverat koji biraćki odbor otvara, zaokruŹuje redni broj pod kojim je birać registrovan u izvod iz biraćkog spiska, a neotvoreni koverat sa glasaćkim listićem ubacuje u glasaćku kutiju.

Naćin glasanja biraća iz stava 1. ovog ćlana donosi Republićka izborna komisija.

Ćlan 86.

Briše se. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Ćlan 87.

Biraći koji su u pritvori ili koji izdržavaju kaznu zatvora glasaju na posebnom biraćkom mjestu koje utvrdi Republićka izborna komisija u dogovoru sa organom uprave nadležnim za izvršenje krivićnih sankcija.

Izvode iz biraćkog spiska, sastav biraćkog odbora i naćin glasanja lica iz stava 1. ovog ćlana utvrduje Republićka izborna komisija.

Ćlan 88.

Biraći koji u vrijeme odrŹavanja izbora borave u inostranstvu glasaju na biraćkom mjestu na podrućju poslednjeg prebivališta na teritoriji RCG, prije odlaska u inostranstvo.

VIII. UTVRĐIVANJE I OBJAVLJIVANJE REZULTATA IZBORA

1. Utvrđivanje rezultata izbora

Ćlan 89. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Po završenom glasanju, biraćki odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biraćkom mjestu.

Birački odbor utvrđuje broj neupotrijebljenih glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji pečati.

Nakon toga birački odbor utvrđuje broj kontrolnih kupona odvojenih od glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji se pečatira.

Na osnovu izvoda iz biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.

Kada se glasačka kutija otvori, poslije provjere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih.

Podatke iz stava 2., 3. i 4. ovog člana birački odbor unosi u zapisnik prije otvaranja glasačke kutije.

Birački odbor utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića, zatim broj važećih listića, kao i broj glasova za svaku izbornu listu, što unosi u zapisnik.

Nevažeći glasački listić je nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkih kutiji veći od broja birača koji su glasali ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broj kontrolnih kupona ili ako se utvrdi postojanje dva ili više kontrolnih kupona sa istim serijskim brojem ili serijskim brojem koji ne pripada tom biračkom mjestu, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja. Rezultati glasanja na tom biračkom mjestu utvrđuju se poslije ponovljenom glasanja.

Član 90.

Kad birački odbor utvrdi rezultate glasanja, u zapisnik o radu biračkog odbora unosi se: broj primljenih glasačkih listića, broj neupotrijebljenih glasačkih listića, broj upotrijebljenih glasačkih listića, broj nevažećih glasačkih listića, broj važećih glasačkih listića, broj glasova datih za svaku izbornu listu, broj birača prema izvodu iz biračkog spiska, broj birača koji su glasali pispisku i broj birača koji su glasali putem pisma.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i primjedbe i mišljenja članova biračkog odbora, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje.

Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora.

Svaki član biračkog odbora dobija kopiju zapisnika o radu biračkog odbora.

Član 91. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Neupotrijebljene, nevažeće i važeće glasačke listiće birački odbor stavlja u posebne koverte na kojima stoji oznaka sadržaja i koje se pečatiraju, a potom, cijeli izborni materijal (zapisnik o radu, izvod iz biračkog spiska, glasačke listiće, kontrolne kupone odvojene od glasačkih listića, pečat biračkog odbora, kao i ostali izborni materijal, stavljaj u jedan koverat koji se pečatira.

Po utvrđivanju rezultata glasanja birački odbor će, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 12 časova od časa zatvaranja biračkog mjesta, dostaviti opštinskoj izbornoj komisiji izborni materijal iz stava 1. ovog člana.

Član 92. ("Sl. list RCG", br. 9/01, 46/02)

Po prijemu izbornog materijala sa biračkih mjesta, opštinska izborna komisija utvrđuje: ukupan broj birača upisanih u birački spisak, broj birača koji je glasao na biračkim mjestima, broj birača koji su glasali putem pisma, ukupan broj primljenih glasačkih listića, ukupan broj nevažećih glasačkih listića, ukupan broj važećih glasačkih listića i broj glasova datih za svaku izbornu listu za izbor.

Na osnovu rezultata glasanja na svim biračkim mjestima u izbornoj jedinici, opštinska izborna komisija utvrđuje privremene rezultate za izbor odbornika, u roku od 12 časova od časa dostavljanja izvještaja sa biračkih mjesta.

O rezultatima glasanja za izbor poslanika na biračkim mjestima određenim posebnom odlukom Skupštine Republike, opštinska izborna komisija sačinjava poseban izvještaj.

Opštinska izborna komisija utvrđuje rezultate za izbor poslanike na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 12 časova od časa dostavljanja izvještaja sa biračkih mjesta i o tome dostavlja izvještaj sa zapisnikom o svom radu Republičkoj izbornoj komisiji.

Republička izborna komisija utvrđuje privremene rezultate za izbor poslanika, u roku od 12 časova od časa dostavljanja izvještaja opštinskih izbornih komisija.

2. Raspodjela mandata

Član 93.

Opštinska izborna komisija za izbor odbornika, a Republička izborna komisija za izbor poslanika utvrđuju ukupan broj glasova koji je dobila svaka izborna lista i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj listi.

Svakoj izbornoj listi pripada broj mandata srazmjern broju dobijenih glasova.

Član 94.

U raspodjeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 3% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali u izbornoj jedinici, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 94a ("Sl. list RCG", br. 9/01, 46/02)

Na biračkim mjestima koja su utvrđena posebnom odlukom Skupštine Republike u raspodjeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 3% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali na tim biračkim mjestima.

Izbornoj listi koja ispunji uslov za učestvovanje u raspodjeli mandata na biračkim

mjestima utvrđenim posebnom odlukom Skupštine Republike, u konačnoj raspodjeli mandata dodaju se glasovi birača koje je ta lista dobila na drugim biračkim mjestima u Republici, pod uslovom da na tim biračkim mjestima ne ispunjava uslov za učešće u raspodjeli mandata, odnosno učestvuje, a ne osvoji mandat.

Glasovi koje je dobila izborna lista, a koja, s obzirom na broj dobijenih glasova, ne učestvuje u raspodjeli mandata, odnosno učestvuje, a ne osvoji mandat na biračkim mjestima utvrđenim posebnom odlukom Skupštine Republike dodaju se glasovima koje je ta lista dobila na drugim biračkim mjestima u Republici, pod uslovom da na tim biračkim mjestima učestvuje u raspodjeli mandata.

Raspodjela mandata iz člana 12 stav 3 ovog zakona vrši se u skladu sa članom 95 ovog zakona.

Član 95.

Broj mandata koji će dobiti pojedina izborna lista utvrđuje se tako da se ukupan broj glasova koji je dobila svaka izborna lista u izornoj jedinici dijeli sa 1, 2 i ... zaključno brojem koji odgovara broju odbornika, odnosno poslanika koji se bira u izornoj jedinici. Tako dobijeni količnici razvrstavaju se po veličini, pri čemu se u obzir uzima onoliko najvećih količnika koliko se odbornika, odnosno poslanika bira.

Svaka izborna lista dobija onoliko mandata koliko tih količnika na nju otpada.

Ako dvije ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih bi dobile jedan mandat, žrijebom se određuje kojoj listi će se taj mandat dodijeliti.

Član 96.

Mandati u okviru ukupnog broja mandata koje je izborna lista dobila raspoređuju se na način što se jedna polovina dobijenih mandata dodjeljuje kandidatima sa izborne liste prema redosljedu na listi, a preostali mandati kandidatima sa liste u skladu sa odlukom podnosilaca liste.

Kad izornoj listi pripadne neparan broj mandata, broj mandata koji se dodjeljuje kandidatima sa liste prema njihovom redosljedu na listi uvećava se za jedan.

Član 97.

U slučaju da, prema rezultatima glasanja utvrđenim na način iz člana 95. ovog zakona, pojedina izborna lista dobije veći broj mandata od broja kandidata koji se nalazi na toj listi ti mandati pripadaju izbornim listama koje imaju, po veličini, najveći sljedeći količnik.

Član 98.

Opštinska izborna komisija utvrđuje konačne rezultate izbora za odbornike, u roku od 12 časova od isteka roka za podnošenje prigovora, odnosno žalbi, odnosno do konačnosti ili izvršnosti odluka donešenih po prigovoru ili žalbi.

Republička izborna komisija utvrđuje konačne rezultate izbora za poslanike, u roku od 12 časova od isteka roka za podnošenje prigovora, odnosno žalbi, odnosno do konačnosti ili izvršnosti odluka donešenih po prigovoru ili žalbi.

3. Objavljivanje rezultata izbora

Član 99.

O konačnim rezultatima izbora opštinska izborna komisija za izbor odbornika, a Republička izborna komisija za izbor poslanika javno objavljuje podatke o:

- 1) broju birača upisanih u birački spisak,
- 2) broju birača koji su glasali na biračkom mjestu,
- 3) broju birača koji su glasali van biračkog mjesta,
- 4) broju birača koji su glasali,
- 5) broju primljenih glasačkih listića,
- 6) broju neupotrijebljenih glasačkih listića,
- 7) broju upotrijebljenih glasačkih listića,
- 8) broju nevažećih glasačkih listića,
- 9) broju važećih glasačkih listića,
- 10) broju glasova koje su dobile pojedine izborne liste,
- 11) broju mandata koje su dobile pojedine izborne liste.,

Konačni rezultati izbora za poslanike objavljuju se u "Sl. listu RCG", a za odbornike u "Sl. listu RCG"- opštinski propisi, najkasnije u roku od 15 dana od dana održavanja izbora.

Član 100.

Opštinska izborna komisija izabranom odborniku, a Republička izborna komisija izabranom poslaniku izdaje, na dan potvrđivanja mandata, uvjerenje da je izabran za odbornika, odnosno poslanika.

IX. PRESTANAK MANDATA, PONOVI IZBORI, POPUNA UPRAŽNJENIH ODBORNIČKIH I POSLANIČKIH MJESTA I PRIJEVREMENI IZBORI

1. Prestanak mandata

Član 101. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Odborniku, odnosno poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

- 1) podnošenjem ostavke;
- 2) ako je pravosnažnom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od

najmanje 6 mjeseci ili je osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje ove funkcije;

3) ako je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;

4) ako nastupi jedan od slučajeva nespojivosti funkcije odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom utvrđenom Ustavom i zakonom,

5) prestankom crnogorskog, odnosno jugoslovenskog državljanstva;

6) u slučaju smrti;

7) prestankom članstva u političkoj stranci sa čije liste je izabran;

8) ako se zabrani rad političke stranke sa čije izborne liste je izabran;

Odborniku, odnosno poslaniku prestaje mandat danom nastupanja slučaja iz stava 1. ovog člana.

Prestanak mandata konstatuje nadležna skupština, na prvoj narednoj sjednici poslije prijema obavještenja o razlozima za prestanak mandata odbornika, odnosno poslanika.

Odbornik, odnosno poslanik kojem je prestao mandat na osnovu stava 1. tačka 4) ovog člana ostaje na izornoj listi i može ponovo steći mandat odbornika, odnosno poslanika u skladu sa ovim zakonom.

2. Ponovni izbori

Član 102.

Ponovni izbori sprovode se ako nadležna izborna komisija poništi izbore na pojedinom biračkom mjestu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana glasanje se ponavlja samo na tom biračkom mjestu.

Ponovni izbori se sprovode na način i po postupku koji su ovim zakonom utvrđeni za sprovođenje izbora.

Ponovne izbore raspisuje nadležna izborna komisija.

U slučaju ponavljanja izbora konačni rezultati izbora utvrđuju se po završetku ponovljenog glasanja.

Član 103.

Ponovni izbori sprovode se najkasnije u roku od 7 dana od dana poništenja izbora.

Za sprovođenje ponovnih izbora izborne liste ne mogu se mijenjati.

3. Popuna upražnjenih odborničkih i poslaničkih mjesta

Član 104.

Ako odborniku, odnosno poslaniku prestane mandat iz razloga utvrđenih u članu 101. ovog zakona mandat dobija novi odbornik, odnosno poslanik na način utvrđen ovim članom.

Ako na izbornoj listi sa koje je odbornik, odnosno poslanik izabran preostane isti ili veći broj kandidata od broja odbornika, odnosno poslanika kojim je prestao mandat izabraće se onaj kandidat za koga odluči podnosilac izborne liste.

Ako na izbornoj listi sa koje je odbornik, odnosno poslanik izabran nema kandidata izabranim za odbornika, odnosno poslanika smatraće se kandidat sa liste koji ima, po veličini, najveći sledeći količnik.

Mandat novog odbornika, odnosno poslanika traje do isteka mandata odbornika, odnosno poslanika kome je prestao mandat.

Od kandidata iz stava 2. i 3. ovog člana, prije potvrđivanja mandata, pribavlja se pismena saglasnost da prihvata mandat.

4. Prijevremeni izbori

Član 105.

U slučaju raspuštanja Skupštine Republike ili donošenja odluke o skraćanju mandata Skupštine Republike, raspisuju se prijevremeni izbori.

Prijevremeni izbori se sprovode na način i po postupku koji su ovim zakonom utvrđeni za sprovođenje izbora.

X ZAŠTITA BIRAČKOG PRAVA

Član 106.

Organi nadležni za sprovođenje izbora dužni su da u toku izbornog postupka obavještavaju birače o njihovim biračkim pravima i o načinu zaštite tih prava.

Član 107.

Svaki birač, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora.

Prigovor iz stava 1. ovog člana podnosi se u roku od 72 časa od časa kada je donešena odluka, odnosno izvršena radnja.

Prigovor iz stava 1. ovog člana podnosi se neposredno nadležnoj izbornoj komisiji.

Član 108.

Prigovor protiv odluke, radnje, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi se opštinskoj izbornoj komisiji.

Prigovor protiv odluke, radnje, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi se Republičkoj izbornoj komisiji.

Član 109.

Nadležna izborna komisija donosi rješenje u roku od 24 časa od časa prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora.

Ako nadležna izborna komisija usvoji prigovor, poništiće tu odluku ili radnju.

Ako nadležna izborna komisija po prigovoru ne donese rješenje u rokovima predviđenim ovim zakonom, smatraće se da je ugovor usvojen.

Član 110.

Protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može se izjaviti prigovor Republičkoj izbornoj komisiji.

Protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može se izjaviti žalba Ustavnom sudu RCG.

Član 111.

Na sve radnje u vezi sa dostavljanjem rješenja, zaključaka, kao i drugih akata, spisa, isprava, podnesaka i slično shodno se primjenjuju pravila propisana za dostavljanje u upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Xa. POSMATRAČI IZBORA ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Član 111a. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Ovlašćeni predstavnici domaćih nevladinih organizacija, registrovanih za praćenje ostvarivanje političkih sloboda i prava, mogu pratiti tok izbora i rad organa za sprovođenje izbora, u skladu sa ovim zakonom.

Član 111b. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Domaće nevladine organizacije zainteresovane za praćenje izbora podnose prijavu Republičkoj izbornoj komisiji, koja u roku od 48 časova od prijema prijave, izdaje službena oblašćenja ili rješenjem odbija izdavanje ovlašćenja.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži naziv organizacije, dokaz o upisu u registar, broj i sastav predstavnika posmatrača.

Prijave se podnose najkasnije pet dana prije dana glasanja.

Član 111v. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Ovlašćeni predstavnici stranih država i odgovarajućim međunarodnih organizacija i nevladinih institucija, registrovanih za praćenje izbora i praćenje ostvarivanja biračkog prava, mogu pratiti tok izbora i rad organa za sprovođenje izbora, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 111g. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Zainteresovani strani posmatrači iz člana 111v. ovog zakona, prijavu za posmatranje izbora podnose Ministarstvu inostranih poslova RCG, najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži: naziv države iz koje posmatrač dolazi, naziv organizacije, dokaz o upisu u registar, broj i sastav predstavnika i vrijeme boravka.

Ministarstvo inostranih poslova, narednog dana po prijemu prijave, dostavlja prijavu Republičkoj izbornoj komisiji.

Republička izborna komisija u roku od 48 časova od dana prijema prijave izdaje službena ovlašćenja za posmatranje izbora, ili odbija svojim rješenjem izdavanje ovlašćenja.

Član 111d. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Licima iz člana 111a. i 111v. ovog zakona Republička izborna komisija izdaje identifikacionu karticu u koju se unosi ime, prezime, naziv zemlje iz koje dolazi i naziv organizacije i institucije kojoj pripada.

Lice kome je izdata identifikaciona kartica dužno je da je nosi na vidnom mjestu.

Član 111đ. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Organi za sprovođenje izbora su dužni da stranom i domaćem posmatraču omoguće praćenje toka izbora i rada organa za sprovođenje izbora.

Birački odbor u zapisniku konstatuje prisustvo posmatrača na biračkom mjestu.

Član 111e. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Republička izborna komisija na predlog organa za sprovođenje izbora, može oduzeti ovlašćenje ili identifikacionu karticu licu kome je izdata, ukoliko se ne pridržava pravila o održavanju reda na biračkom mjestu, odnosno pravila o radu organa za sprovođenje izbora.

XI. TROŠKOVI SPROVOĐENJA IZBORA I IZBORNE PROPAGANDE

Član 112.

Sredstva za rad organa za sprovođenje izbora, izborni materijal i druge troškove za sprovođenje izbora obezbjeđuju skupština opštine za izbor odbornika, a Skupština Republike za izbor poslanika. Zahtjev za dodjelu sredstava sa specifikacijom ukupnih troškova podnosi nadležna izborna komisija.

Republička izborna komisija utvrđuje kriterijume, mjerila i raspoređuje sredstva opštinskim izbornim komisijama za vršenje odgovarajućih poslova u sprovođenju izbora za poslanike.

Republička izborna komisija određuje način i vrši kontrolu upotrebe sredstava iz stava 2. ovog člana.

Sredstva koja se isplaćuju kao naknada za rad licima u organima za sprovođenje

izbora oslobođena su plaćanja poreza i doprinosa.

Član 113.

Izabranom poslaniku, odnosno odborniku koga je predložila grupa građana i političkoj stranci za izabranog poslanika, odnosno odbornika sa liste te političke stranke pripada jednokratna novčana naknada čiji iznos određuje Skupština Republike, odnosno skupština opštine.

Član 114. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Državni organi i organi lokalne samouprave stavljaju na raspolaganje svoje prostorije, ostale uređaje, sredstva i opremu za vršenje izborne propagande i obezbjeđuju ravnopravne uslove u njihovom korišćenju svim podnosiocima izbornih lista.

Organi iz stava 1. ovog člana dužni su da sa podnosiocima izbornih lista, u roku od 10 dana od dana raspisivanja izbora, utvrde uslove i način korišćenja sredstava iz stava 1. ovog člana.

XII. KAZNENE ODREDBE

Član 115. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine kazniće se za krivično djelo: ko poslije obavljenih izbora pozove birača na odgovornost zbog glasanja ili zahtijeva od njega da kaže kako je glasao ili zašto nije glasao.

Ako djelo iz stava 1. ovog člana izvrši član izborne komisije, biračkog odbora, ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa izborima, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Kaznom zatvora od tri godine kazniće se za krivično djelo ko za predstavljanje, popularisanje ili napadanje određene izborne liste naredi korišćenje ili koristi vojsku, vojne organe, organe unutrašnjih poslova, pravosudne i državne organe i opremu ovih organa, kao i zaposleni u ovim organima i druga lica koja rade za ove organe ili sa njima saraduju, ako izvršavaju ovakva naređenja.

Ako krivično djelo iz stava 3. ovog člana izvrši predsjednik Republike, predsjednik Skupštine, predsjednik i članovi Vlade, predsjednik i sudije Ustavnog suda, predsjednik i sudije Vrhovnog suda, državni tužilac i njegovi zamjenici, kao i odgovarajući funkcioneri u SR Jugoslaviji kazniće se kaznom zatvora do 5 godina.

Član 116.

Novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici ili kaznom zatvora do 60 dana kazniće se za prekršaj:

- 1) ko vrši agitaciju suprotno odredbi člana 6. ovog zakona;
- 2) ko prihvati kandidature suprotno odredbi člana 39. ovog zakona;
- 3) ko prilikom predlaganja kandidata da svoj potpis suprotno odredbi člana 44. ovog

zakona;

4) ko za predstavljanje izbornih lista koristi imovinu suprotno članu 50. st. 2. ovog zakona;

5) ko ometa rad biračkog odbora, sprovođenje izbora, odnosno glasanje ili rad izborne komisije;

6) ko se, pošto je glasao, na opomenu predsjednika biračkog odbora, ne udalji sa biračkog mjesta, suprotno odredbi člana 72. ovog zakona;

7) ko suprotno odredbi člana 69. ovog zakona, dođe do biračkog mjesta pod oružjem ili sa opasnim oruđem.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1. tač. 7) ovog člana učiniocu će se izreći i zaštitna mjera oduzimanja oružja, odnosno opasnog oruđa.

Član 117.

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Republici, kazniće se za prekršaj javno glasilu i drugo sredstvo javnog informisanja:

1) ako ne postupi po odredbi čl. 51, 52, 53, 56, 57, 58. i 62. ovog zakona;

2) ako postupi suprotno odredbi člana 63. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u javnom glasilu i drugom sredstvu javnog informisanja novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 118.

Prvi naredni izbori za poslanike u Skupštinu RCG obaviće se u Republici kao jedinstvenoj izbornoj jedinici u kojoj će se pet poslanika, od ukupnog broja poslanika, birati na biračkim mjestima određenim posebnom odlukom Skupštine Republike.

Potvrđene i proglašene izborne liste ravnopravno učestvuju na svim biračkim mjestima u Republici kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

Na biračkim mjestima koja su utvrđena posebnom odlukom Skupštine Republike u raspodjeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 3% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali na tim biračkim mjestima.

Izornoj listi koja ispuni uslov za učestvovanje u raspodjeli mandata na biračkim mjestima utvrđenim posebnom odlukom Skupštine Republike, u konačnoj raspodjeli mandata dodaju se glasovi birača koje je ta lista dobila na drugim biračkim mjestima u Republici, pod uslovom da na tim biračkim mjestima ne učestvuje u raspodjeli mandata.

Glasovi koje je dobila izborna lista, a koja s obzirom na broj dobijenih glasova, ne

učestvuje u raspodjeli mandata na biračkim mjestima utvrđenim posebnom odlukom Skupštine Republike, dodaju se glasovima koje je ta lista dobila na drugim biračkim mjestima u Republici, pod uslovom da na tim biračkim mjestima učestvuje u raspodjeli mandata.

Raspodjela mandata iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa članom 95. ovog zakona.

Član 119.

Za izbore iz člana 118. ovog zakona opštinske izborne komisije sačinjavaju poseban izvještaj o izborima poslanika na biračkim mjestima utvrđenim odlukom Skupštine Republike.

Član 120.

Na prvim narednim parlamentarnim izborima iz člana 118. ovog zakona koristiće se optički čitači spreja.

Način korišćenja spreja iz stava 1. ovog člana utvrdiće se propisom Republičke izborne komisije.

Član 120a. ("Sl. list RCG", br. 14/00)

Na izborima za odbornike u skupštine opština Podgorica i Herceg-Novi, koji će se održati 11. juna 2000. godine, koristiće se optički čitači spreja.

Način korišćenja spreja iz stava 1. ovog člana utvrdiće se propisom Republičke izborne komisije.

Član 121.

Skupštine opština imenovaće opštinske izborne komisije najkasnije u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U roku iz stava 1. ovog člana imenovaće se Republička izborna komisija.

Član 122.

Republička izborna komisija donijeće propise i obrasce za izvršavanje ovog zakona u roku od 20 dana od dana njenog imenovanja.

Član 123.

Skupština opštine uskladiće svoje propise o izborima sa odredbama ovog zakona u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izboru odbornika i poslanika ("Sl. list RCG", br. 49/92, 16/95. i 21/96).

Član 125.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Sl. listu RCG".

*****

NAPOMENA:

U prečišćen tekst ovog zakona nijesu ušle odredbe člana 15 - 24. Zakona o izmjenama i dopunama ovog zakona ("Sl. list RCG", br. 46/02), koje glase:

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15

Izuzetno, izbore koji će se do 31. decembra 2002. godine održati u Crnoj Gori sprovede organi za sprovođenje izbora imenovani u skladu sa prelaznim i završnim odredbama ovog zakona.

Član 16

Republičku izbornu komisiju u stalnom sastavu čine: predsjednik, sekretar i osam članova.

Predsjednik Republičke izborne komisije imenuje se na predlog partije koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj poslaničkih mandata.

Sekretar Republičke izborne komisije imenuje se na predlog partije koja je na prethodnim izborima bila druga po broju osvojenih poslaničkih mandata.

U stalni sastav Republičke izborne komisije imenuje se po jedan predstavnik svih partija zastupljenih u Skupštini Republike Crne Gore.

Član 17

Opštinsku izbornu komisiju u stalnom sastavu čine: predsjednik, sekretar i osam članova.

Opštinska izborna komisija u stalnom sastavu imenuje se po kriterijumu i na način utvrđen u članu 16 ovog zakona.

Ukoliko neka od političkih partija zastupljenih u Skupštini Republike Crne Gore nema politički interes da odredi svog predstavnika u stalni sastav opštinske izborne komisije, svoje mjesto u toj opštinskoj izbornoj komisiji može ustupiti nekoj drugoj političkoj partiji, o čemu je dužna obavijestiti nadležnu skupštinu opštine.

Predsjednik opštinske izborne komisije imenuje se na predlog partije, odnosno koalicije koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata. Ukoliko je na prethodnim izborima najveći broj mandata dobila koaliciona izborna lista, predsjednik opštinske izborne komisije imenuje se na predlog partije kojoj je, u okviru koalicije, pripao najveći broj odborničkih mandata.

Sekretar opštinske izborne komisije imenuje se na predlog partije koja je na prethodnim izborima bila druga po broju osvojenih odborničkih mandata.

U slučaju istog broja mandata koalicione izborne liste i partije koja je podnijela samostalnu izbornu listu, imenovanje predsjednika opštinske izborne komisije vrši se na predlog partije, odnosno koalicije, koja je osvojila veći broj glasova.

U slučaju istog broja mandata koalicioni izbornih lista, imenovanje predsjednika opštinske izborne komisije vrši se na predlog koalicije čija je izborna lista dobila veći broj glasova.

U slučaju istog broja mandata partija koje su na prethodnim izborima podnijele samostalnu izbornu listu, imenovanje predsjednika opštinske izborne komisije vrši se na predlog partije koja je osvojila veći broj glasova.

Član 18

Birački odbor u stalnom sastavu čine predsjednik i četiri člana.

Svakoj partiji zastupljenoj u odgovarajućoj skupštini pripada broj predsjednika biračkih odbora, srazmjerno proporcionalnoj zastupljenosti odborničkih mandata u skupštini, a biračka mjesta na kojima bi pojedina partija predlagala predstavnika za predsjednika biračkog odbora, opštinska izborna komisija određuje žrijebom.

U stalni sastav biračkog odbora, dva člana imenuju se na predlog partije, odnosno koalicije, koja ima većinu u odgovarajućoj skupštini opštine.

U stalni sastav biračkog odbora obavezno se imenuje po jedan predstavnik dvije opozicione partije u odgovarajućoj skupštini, koje su na prethodnim izborima dobile najveći broj glasova.

Ukoliko u odgovarajućoj skupštini opštine postoji samo jedna opoziciona partija, u stalni sastav biračkog odbora imenuju se dva predstavnika te partije.

Član 19

Odluke i izborne radnje koje su, u vezi sa već raspisanim izborima, donijele, odnosno preduzele Republička izborna komisija i opštinske izborne komisije u dosadašnjem sastavu, smatraju se sastavnim dijelom jedinstvenog izbornog procesa koji će nastaviti Republička izborna komisija i opštinske izborne komisije imenovane u skladu sa ovim zakonom.

Član 20

Na prijevremenim izborima koji će se održati u 2002. godini, izbor četiri poslanika iz člana 12 stav 3 ovog zakona izvršiće se na biračkim mjestima koja će, posebnom odlukom, odrediti Skupština Republike Crne Gore.

Član 21

Skupština opštine, odnosno Odbor povjerenika u Podgorici i Odbor povjerenika u Tivtu imenovaće opštinske izborne komisije, u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U roku iz stava 1 ovog člana Skupština Republike Crne Gore imenovaće Republičku

izbornu komisiju.

Član 22

Odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list RCG", br. 41/2002), koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, stavljaju se van snage.

Član 23

U javnom interesu je da se, u skladu sa članom 109 stav 2 Ustava Republike Crne Gore, odredbe ovog zakona primijene na već raspisane prijevremene izbore za poslanike Skupštine Republike Crne Gore, izbore za odbornike Skupštine glavnog grada - Podgorice i izbore za odbornike Skupštine opštine Tivat.

Član 24

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".